



EVALUARE NAȚIONALĂ LA FINALUL CLASEI a IV-a 2018

Test 1

LIMBA MATERNĂ MAGHIARĂ

pentru elevii de la școlile și secțiile
cu predare în limba maghiară

Județul/sectorul

Localitatea

Școala

Numele și prenumele elevului

.....

Clasa a IV-a

Băiat ☐

Fată ☐



A ködmön

Mikor én a tanyáról bekerültem a városi deákiskolába, mindjárt az első órában megittattam az egereket. Úgy hullott a könnyem, hogy szinte kopogott a padon.

- Mi a baj, kisgyerek? – kérdezte tőlem a tanár úr.
- Eszembe jutott édes szülém – zokogtam keservesen.

No lett erre olyan kacagás, hogy én azt még most is hallom. Szégyeletemben aztán ki se mertem nyitni a számat, mikor a tanár úr azt kérdezte :

- Mi a neved, fiam ?
- Marci kisasszony – vihogta el magát egy nagy, vállas, erős fiú a legutolsó padban. Vas

Matyinak hívták, nemhiába, hogy olyan is volt, mint a vasék.

Attól fogva aztán rajtam veszett, énrajtam ez a név, s megkeserítette az egész életemet. Mikor legelőször kihívtak felelni, Vas Matyi megint elvihogta magát a hátam mögött:

- Marci kisasszony!

S arra én úgy megszégyelltem magam, hogy se bűt, se bát nem tudtam mondani. Se akkor, se azután soha többet. Akárhogy tudtam a leckét, ki nem tudtam a számat nyitni, mikor fölálltam. Mindig a fülemben ütdődött olyankor a *Marci kisasszony*. Olyankor is hallottam már, mikor nem mondták.

Tanultam pedig én otthon annyit, hogy házigazdám, a nagyeszű Balla szabó már sokallotta is.

- Ugyan mi akarsz lenni azzal a sok tudománnyal? – kérdezte tőlem, ahogy a könyveimet nyalábolgattam a műhely sarkában.

- Szolgabíró, Balla bácsi.
- Hát hiszen az is szép mesterség – azt mondja. – De te már olyan okos leszel, hogy azzal a nagy ésszel szabó is lehetnél. Látod, akkor te varrhatnád Maconka tanár úrnak a szép kabátot, mellényt.

No mire a szép ruha elkészült, akkorra otthon is lejárt a becsület. Balla bácsi maga vitte haza a remeket. Ragyogott az ábrázata, mint a nyári nap, mikor elment, de visszafelé úgy jött, mint a jeges eső.

- Tyű, olló meg céna – ráncolta össze a söprűforma szemöldökét -, rossz hírt mondtak rólad, Márton deák. Nem lesz már belőled szabó, de még szolgabíró se. Mért hagyod itthon az eszedet, mikor iskolába mégy?

- Viszem én azt magammal, Balla bácsi, csak nem merem előadni – törtem el megint a mécsest. S elsírtam-ríttam nagyeszű Ballának, hogy milyen anyámasszony katonája vagyok én az iskolában. Öreg gazdám megcsóválta a nagy szürke fejét.

- Ejnye, ejnye, szolgám, hogy előbb nem szóltál! Tudok én orvosságot arrul is. Majd mindjárt lehozom a padlásról.

Azzal letette a tűt, cérnát, föltette a pápaszemét, és fölkapaszkodott a padlásra. Vártam le szívszakadva: ugyan mit hoz az ijedtség ellen ez a nagyészű ember?

Nem hozott az egyebet, csak valami ködmönfélét a karján. Csak úgy füstölt belőle a por, ahogy szétterítette az asztalon, s megrázogatta gyöngéd szeretettel.

- Mit szól ehhez, deák úr ?

- Csúnya jószág, látom.

- De szép volt ám ezelőtt negyven esztendővel! Volt ennek prémgallérja is, míg a moly meg nem ette! Meg volt ez festve szép sárgára, míg a penész ki nem szívta belőle a festéket! Tele volt ez selyemrozsmaringgal, míg az egér le nem rágta róla! Vadonatúj ködmön volt ez, mikor én akkora legény voltam, mint te!

- Föl nem venném száz forintért – mondtam gyanakodva.

- Fölveszed bíz ezt, édes öcsém, száz forint nélkül is. Mert ez valóságos csudaködmön. Aki ezt hordozza, az testben-lélekben százszor olyan erős lesz, mint azelőtt volt.

De olyan komolyan mondta az én Balla bátyám, hogy eltátottam a számam.

- No, öcsém, ne tátoj, hanem bújj bele! Énbőlőlem is azért lett ilyen híres ember, mert ebben nevelkedtem.

Már akkor húzta is rám a rossz ködmönt. A király nem adhatja olyan kevélyen a fiára a bársonypalástot.

- Hanem most már tenyeredbe szedd ám a lábad, hogy be ne csukják az orrod előtt az iskolakaput.

Gondolom, ezért siettetett az öreg, hogy valahogy a tükörbe nem nézzek. De hiszen elég tükör volt nekem az utca. Még az ismerős kutyák is mind megugattak. Soha annyi jókedvű emberrel nem találkoztam, mint akkor : mindenki a szemembe nevetett. Az iskola kapujában pedig Vas Matyi azzal ugrott elém:

- Nini, gyerekek, Marci kisasszonyt új ruhába öltöztették a tündérek!

“Ohó - gondoltam magamban -, mindjárt kipróbáljuk a csudaködmönt”! S azzal derékon kaptam Vas Matyit, s úgy vágtam a földhöz, hogy jobban se kellett. De még meg is gyömöszöltem a nagy mihasznát.

- Telik éntőlem még több is, hékám, szólj, ha elég nem volt !

De nem szólt az semmit, hanem úgy kullogott be az iskolába, mint a leforrázott farkas. Engem meg úgy vettek körül a többiek, mint valami diadalmas hadvezért. Boldog volt, aki a gúnyám végigsimíthatta.

- Ejnye, de gyönyörű kis ködmön!

“Hátha még azt is tudnátok róla, amit én tudok” – gondoltam magamban. Nem féltem már feleléstől sem. Tudtam, hogy bátorságot ad a ködmön.

De adott is ám! Mondtam már a leckét, mint a vízfolyás, alig lehetett megállítani. Maconka tanár úr megforgatott előre-hátra. Nem akarta elhinni, hogy én vagyok a Marci kisasszony.

Hazamenet nagyeszű Balla már a kisajtóban várakozott rám.

- No szolgám, hogy szolgált a csudaködmön? – hunyorgatta ravaszul apró szemét.- Tett-e csudát?
- Tett bizony! – újságoltam örvendezve. - Nem vagyok már Marci kisasszony.

Nem is lettem az soha többé. Még akkor se, mikor a csudaködmönt lehámozta rólam Balla bácsi.

- Nincs már rá szükség, ne járj benne világ csúfjára – ütögetett hátba nagy nevetve.

Nem is vettem rám többet, de most is üveges szekrényben őrizgetem. Neki köszönhetem, hogy ember lett belőlem.

Móra Ferenc



1. Hogyan szólították Márton deákat?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. Matyi kisasszony
- B. Marci kisasszony
- C. Marci úrfi

Nu se completează de către elev.

COD

1.	<input type="text"/>
----	----------------------



2. Mi a ködmön?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. bársonypalást
- B. rövid, a juh gyapjasbőréből készített felsőkabát
- C. rövid selyemkabát

Nu se completează de către elev.

COD

2.	<input type="text"/>
----	----------------------



3. Ki nem szerepelt a történetben?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. Balla bácsi
- B. Vas Matyi
- C. Maconka tanár úr
- D. Balán bácsi

Nu se completează de către elev.

COD

3.



4. Hogyan jött visszafelé Balla bácsi?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. mint a szélvész
- B. mint a jeges eső
- C. mint a vihar

Nu se completează de către elev.

COD

4.



5. Mit jelent “az itthon hagyod az eszed” kifejezés?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. elfelejtet a sapkád
- B. nem viszed el a könyveidet
- C. nem tudod a leckét

Nu se completează de către elev.

COD

5.



6. Társítsd a kifejezéseket, majd töltsd ki a táblázatot!

- | | |
|----------------------------------|-------------------------------|
| 1. Úgy kullogott be az iskolába, | a. mint a nyári nap. |
| 2. Ragyogott az ábrázata, | b. mint a vízfolyás. |
| 3. Mondtam már a leckét, | c. hogy jobban se kellett. |
| 4. Úgy vágtam a földhöz, | d. mint a leforrázott farkas. |

1	2	3	4

Nu se completează de către elev.

COD

6.



7. Keresd meg a szövegben a következő kifejezések rokon értelmű párját!

szüleim = _____

rám ragadt a név = _____

okos = _____

Nu se completează de către elev.

COD

7.



8. Keres legalább két kifejezést a szövegből, mely a *sírtam* szó rokon értelmű párja!

sírtam = _____

Nu se completează de către elev.

COD

8.



9. Mit jelent az “*anyámasszony katonája*” kifejezés?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. ijedt
- B. dicsekvős
- C. bátor

Nu se completează de către elev.
COD

9.	<input type="text"/>
----	----------------------



10. Miért rázogatta gyöngéd szeretettel a ködmönt Balla bácsi?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A. mert az övé volt gyerekkorában
- B. mert a fia viselte iskolás korában
- C. mert ő varrta

Nu se completează de către elev.
COD

10.	<input type="text"/>
-----	----------------------



11. Miért volt az ócska ködmön a “csudaködmön”?
Fogalmazd meg, és írd le a saját szavaiddal!

Nu se completează de către elev.
COD

11.	<input type="text"/>
-----	----------------------



12. Dönts el, hogy az alábbi mondatok igazak-e vagy hamisak!

Így jelöld: **igaz = I**

hamis = H

- a) A gúnynevet Vas Matyi adta a fiúnak. _____
- b) A fiú nagyon keveset tanult. _____
- c) A fiú azért tanult, hogy kisbíró lehessen. _____
- d) A ködmön segített a fiúnak legyőzni az ijedtségét. _____

Nu se completează de către elev.

COD

12.



13. Folytasd a megkezdett mondatokat a történet alapján a te szavaiddal!

Balla bácsi felment a padlásra, és _____.

”Most már aztán tenyeredbe szedd ám a lábad”, _____.

A ködmönnek negyven esztendeje volt _____ is.

Balla bácsiból azért lett híres ember, _____.

Nu se completează de către elev.

COD

13.



14. Miért őrzi az író a ködmönt a mai napig?

Folytasd a megkezdett mondatot!

Az író a mai napig őrzi a ködmönt, mert _____

Nu se completează de către elev.

COD

14.

